

A Kisperegi Református Egyházközséget Egyekről elűldözött reformátusok alapították, akik az üldözés során magukkal vitték saját anyakönyvüket is. Ebbe az anyakönyvbe jegyezte be 1787. május 15-én Árkuson Szentiványi Sámuel lelkész az egyekiek Kisperegen történt megtelepedésének krónikáját. Szentiványi leírását 1787. május 17-én Szalóki Márton tanító ellenjegyezte. 1860-ban Szondy Imre Szentiványi által készített szöveghez beillesztette gróf Battyhány Ignác egri prépost 1773. június 12-e előtt keletkezett engedélyét, amelyben az Egyekről elűldözött reformátusok kérvényére válaszolva a gróf engedélyezte néhány személy visszatérését.

[p. 2.]A et Ω

Az egyeki ref[o]r[ma]ta szent ekklézsia a[nno] 1772. d[ie] 12. Maii ~~1774-dik~~ esztendőben tekintetes nemes Szabolts vármegyében az egri nemes káptalan falujából Egyekről kiverettetvén, esztendeig ugyan óhatár[?] és Csege alatt lakozott, tizenkét esztendeig pedig az Arkusnál, a méltóságos Vaji familiának, Csege örökös urainak kegyes megszenvedésekből. Recurrálván pedig ezen bujdosó egyeki reformata szent ekklézsia alázatos instantiájával 1787-ben Böjtmás havának mintegy 12-dik napja körül a ditsősségesen uralkodó felséges apostoli királyunkhoz, a második Jósefhez, nagyméltóságú római szent birodalom-béli gróf széki Teleki Sámuel, akkori egynéhány vármegyéknek, Szabolts, Bihar, Békés, Csongrád, Chanad s Arad vármegyéknek fődirectorának interpositioja által, hogy Kispereg nevezetű praedium Arad vármegyében, Kamara jószág, engedődjék nékie lakozásra való helyül, azt a királyi felség méltóztatott is kegyelmesen megülésére való helyül ekklézsiánknak ideengedni. Mely engedelem felől is elsőben bizonyossá tétettetett a szent ekklézsia, ugyan gróf Teleki őexcellentiájának relatiojából, az mátai hídnál 6-a Maii anni currentis, midőn őexcellentiája Bétsbe menvén fel NagyVáradról lakni, követeink Bokor András és Farkas Gergely, a vendégfogadóban requirálták volna. Ugyanezen engedelem felől annakutánna tsakhamar, t[udni]j[llik] 12-a Maii anni praesentis a felséges helytartó királyi tanátstól is bizonyossá tétettetett a szent ekklézsia, adván a felséges helytartó királyi tanács követeinknek, Molnár Pálnak és Karasz Gergelynek egy kis kopertát, abban bétett két tzédulát: *egy nagyobb és egy kisebbet, mellyek közzül 1, a nagyobbik tzédulán tentával ilyen numerus van írva felyül: 13558 inpopulat[us] sess[io] 29. Alól pedig 12080 [inpopulatus] sess[io] 27. N[ota] b[ene]: Agens Mihályfalvi János uram paríálván azt le.* Mely 2. A kisebbik tzédulán is, *de¹ plajbásszal ez a numerus van rajta felyül: 13558 inpopulat[us] sess[io] 29, alól pedig 12080 [inpopulatus] sess[io] 27.* Amely a f[első] Consiliumtól adattatott.

Harmadszor ugyan a nagyváradi Cameralis administrator Klobusotsky Antal önagyságától is szent ekklézsiánk követei által, Farkas Gergely és P. Nagy András által ezt a felséges királyi engedelmet az inpopulatio felől bizonyosan megértette 14-a Maii 1787. És mind ez ideig segítségül volt a Jehova Minékünk. Signatum in ecclesia exulante ad Arkus, per me Samuelem SzentIványi, pastorem ejusdem ecclesiae a[nn]o 1787. d[ie] 15-a Maii.

Coram nobis iudicibus: Francisco Szabó iudice primario, Steph[ano] Végh, Petro Farkas, Steph[ano] Nagy, Mic[haele] G. Nagy, Joh[anne] Farkas, Greg[orio] Farkas, Andr[ea] P. Nagy, Paul[o] Molnár, Joh[anne] j[unior] Szabó, Joh[anne] Diószegi, Mic[haele] Veres, Andr[ea] Bokor, edituo Mic[haele] j[unior] Szabó, Mic[haele] Bíró, Steph[ano] Czobor, Joh[anne] s[enior] Szabó.

Coramisitio hac facta in aede parochiali die 17. Maii 1787 per Martinum Szaloki scholae rector m[anu] p[ropria].

¹ A dőlt betűvel szedett részek utólag kihúzva.

[fol. 2r] Nagyméltóságú gróff püspök és nagyprépost úr, nekünk mély alázatossággal való nagy jó méltóságos urunk!

Valóságos nyomorúságunk is kényszerít, de a méltóságos úrral véle született és sok méltatlanokkal is közleni szokott kegyessége bátorít bennünket arra, hogy magunk mélységes megalázódásával, a számkivetés alól való felszabadíttatásunk eránt, nem másutt, hanem nagyságodnál egész reménységgel keressük óhajtott segedelmünket. Esedezünk ahhoz képest m[é]lt[ó]s[á]gos úr előtt, és mélységes alázatossággal lábaihoz leborulván, keserves könyveinket zokogva hullattyuk avégett, hogy régi eleinknek, s ezen tapasztalt balsorsunk előtt magunk[na]k is Egyeken levő kedves lakóhelyére visszabotsátani, és bennünket azáltal eddig keservesen tapasztalt számkivetésünk alól felszabadítani kegyesen méltóztasson. Melly meghálálhatatlan kegyességét a m[é]lt[ó]s[á]gos úrnak, midőn egész örömmel reménylő szívünkkel nagy alázatosan váránk, élünk és halunk. A m[é]lt[ó]s[á]gos úrnak legkisebb alázatos szolgálja, azelőtt egyeki volt lakosok, ú[gy] m[int] Imre István, Sütő István, Sajtos Péter, Bagdi Péter, Bagdi György, Valkó János, Kerekes György, Gerőtz János, Kasza György, Gerőtz Sámuel, Sánta Kis Mihály, Bajnok Miklós, Megy[...] Pál.

Noha az instánsok a földesuraság kegyelmét meg nem érdemlették, mindazonáltal ingyen való kegyelemből megengedem Sütő Istvánnak, Sajtos Péternek, Bajnok Miklósnak, Gerőtz Sámuelnek, Gerőtz Jánosnak, [fol. 2v] Valkó Jánosnak, hogy az helységben megmaradhassanak, míg magokat az uraság tettzése szerént viselni fogják, földet is fogok adatni mentül előbb. KisVárda die 12-ma Junii 1773. Gróff Battyháni Ignátz egri nagyprépost mp.

Ezen ív Valkó Péter által adatván az egyház birtokába, nem igen hihető documentum. Ide az anyakönyvhöz csatoltatott Szondy Imre lelkész által 1860-ik évben.